

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Siseminister
määrus
tervikekst
25.06.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 22.06.2024, 7

Päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded

Vastu võetud 15.02.2011 nr 2
[RT I, 03.03.2011, 26](#)
jõustumine 06.03.2011

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
02.04.2013	RT I, 09.04.2013, 1	12.04.2013, rakendatakse alates 1.04.2013
07.03.2014	RT I, 18.03.2014, 2	21.03.2014, rakendatakse 2014. aasta 1. märtsist
30.12.2014	RT I, 08.01.2015, 4	11.01.2015, rakendatakse alates 1.01.2015
23.04.2015	RT I, 29.04.2015, 2	01.06.2015
08.09.2015	RT I, 15.09.2015, 2	18.09.2015, osaliselt 1.07.2016
26.05.2016	RT I, 31.05.2016, 1	03.06.2016
05.12.2016	RT I, 09.12.2016, 1	12.12.2016
27.12.2017	RT I, 30.12.2017, 23	03.01.2018
12.11.2019	RT I, 19.11.2019, 1	01.01.2020
29.06.2020	RT I, 07.07.2020, 1	15.07.2020
15.03.2021	RT I, 19.03.2021, 2	01.04.2021
26.09.2023	RT I, 03.10.2023, 13	06.10.2023
18.06.2024	RT I, 22.06.2024, 5	25.06.2024

Määrus kehtestatakse „Päästeteenistuse seaduse” § 7 lõike 4 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määruses sätestatakse päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded.

§ 2. Nõuded isikuomadustele

Päästeteenistuja peab isikuomaduste poolest olema võimeline täitma päästeasutusele pandud kohustusi ning vastama järgmistele üldnõuetele:

- 1) lojaalsus Eesti Vabariigile, ausus ja seaduskuulekus;
- 2) tööviime, sealhulgas viime stabiilselt ja tulemuslikult töötada ka pingelolukorras ning oskus teha meeskonnatööd;
- 3) kohusetunne, otsustus- ja vastutusviime, sealhulgas suutlikkus langetada iseseisvalt otsuseid oma teenistuskoha pädevuse piires, viime näha ette otsuste tagajärgi ning vastutada nende eest; [[RT I, 09.04.2013, 1](#)- jõust. 12.04.2013, rakendatakse alates 1.04.2013]
- 4) intellektuaalne võimekus, sealhulgas olulise eristamise ning analüüsi- ja sünteesivõime, viime omada informatsiooni kasutusvalmina ning reageerida kiiresti muutustele;
- 5) hea suhtlusoskus.

§ 3. Hariduse üldnõue

- (1) Haridusnõuded kehtestatakse päästeteenistujatele ametinimetuste lõikes.

- (2) Päästeteenistuja peab omama vähemalt keskharidust.
- (3) Päästepeadirektor ja päästedirektor peavad omama magistrikraadi või sellega võrdsustatud kvalifikatsiooni.
- (4) Päästepealik, päästepeaspetsialist, päästejuhtivspetsialist ja ohutusjärelevalve päästeametnik peavad omama kõrgharidust.
[RT I, 30.12.2017, 23- jõust. 03.01.2018]

§ 4. Täiendavad nõuded tuleohutusjärelevalve valdkonna päästeametnikule

[Kehtetu - RT I, 30.12.2017, 23- jõust. 03.01.2018]

§ 5. Täiendavad nõuded päästetöö valdkonna päästeteenistujale

- (1) [Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]
- (2) Meeskonnavanemana töötav päästespetsialist ja rühmapealikuna töötav päästevanemspetsialist peavad vastama päästemeeskonna juhi kutsestandardile või neil peab olema päästemeeskonna juhi kutseharidus.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (3) Välijuhtide grupi päästejuhtivspetsialistil ja päästepeaspetsialistil peab olema tuletõrje- või päästealane kõrgharidus.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (4) [Kehtetu - RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (5) [Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]
- (6) [Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]
- (7) Päästja peab omama päästja kutseharidust või vastama Päästja kutsestandardile kahe aasta jooksul alates teenistusse võtmise päevast.
[RT I, 18.03.2014, 2- jõust. 21.03.2014, rakendatakse alates 01.03.2014]

§ 6. Täiendavad nõuded hädaabiteadete menetlemise valdkonna päästeametnikule

- (1) [Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]
- (2) [Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]
- (3) Hädaabiteateid menetleva meedikuna töötaval päästepeaspetsialistil peab olema meditsiinialane kõrgharidus ja ta peab olema registreeritud tervishoiukorralduse infosüsteemis arsti, õe või ämmaemandana.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (4) Hädaabiteateid menetleva grupijuhil või operatiivjuhina töötav päästepealik peab läbima enne grupijuhil või operatiivjuhil ametikohale üleviimist Häirekeskuse peadirektori käskkirjaga kinnitatud vastava valdkonna täiendusõppe.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (5) Päästekorraldaja-logistiku või logistikuna töötav päästevanemspetsialist peab:
- 1) läbima enne päästekorraldaja-logistiku või logistiku ametikohale üleviimist Häirekeskuse peadirektori käskkirjaga kinnitatud logistiku täiendusõppe;
 - 2) vastama päästekorraldaja-logistik, tase 5 kutsestandardile kuue kuu jooksul päästekorraldaja-logistiku või logistiku ametikohale üleviimise päevast arvates.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]
- (6) Hädaabiteateid menetleva päästekorraldaja teenistuskohal töötav päästespetsialist peab vastama päästekorraldaja, tase 4 kutsestandardile või läbima hädaabiteadete menetlemise täiendusõppe kuue kuu jooksul teenistusse võtmise päevast arvates.
[RT I, 09.12.2016, 1- jõust. 12.12.2016]
- (7) Hädaabiteadete menetlemise valdkonna päästeametnik, kellel on tuletõrje-, pääste-, politsei-, meditsiini- või erakorralise meditsiini alane kõrg- või kutseharidus, ei pea läbima käesoleva paragrahvi lõikes 4, 5 või 6 sätestatud täiendusõpet osas, milles tal on erialane kõrg- või kutseharidus ja vastava valdkonna töökogemus.
[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

§ 7. Täiendavad nõuded kriisireguleerimise ja ennetustöö valdkondade päästeametnikule

[Kehtetu -RT I, 19.03.2021, 2- jõust. 01.04.2021]

§ 7¹. Täiendavad nõuded demineerimistöö valdkonna päästeametnikule

- (1) Demineerimiskeskuse päästeametnik peab vastama demineerija EOD1 kutsestandardile ühe aasta jooksul teenistusse võtmise päevast arvates.

[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

(2) Demineerimiskeskuse pommigrupi päästepeaspetsialist, välja arvatud keemia- ja kiirgusohu päästepeaspetsialist, peab vastama demineerija EOD3 kutsestandardile.

[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

(3) Demineerimiskeskuse pommigrupi päästejuhtivpeaspetsialist, välja arvatud keemia- ja kiirgusohu päästejuhtivspetsialist, peab vastama demineerimisinstruktoriga kutsestandardile.

[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

(4) [Kehtetu - RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

§ 8. Täiendavad nõuded käesoleva määruse §-des 5 ja 6 nimetamata päästeteenistujale

Käesoleva määruse §-des 5 ja 6 nimetamata päästeteenistujal peab olema päästealane kõrg- või kutseharidus või ta peab olema läbinud päästeasutuse peadirektori käskkirjaga kinnitatud vastava valdkonna täiendusõppe.

[RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

§ 8¹. Täiendavad nõuded päästepeadirektorile, päästepeadirektori asetäitjale ja Päästeameti päästkeskuse juhile

Päästepeadirektoril, päästepeadirektori asetäitjal ja Päästeameti päästkeskuse juhil peab olema:

1) inglise keele mõistmise ja rääkimise oskus vähemalt Euroopa Nõukogu koostatud Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud C1-tasemel;

2) rahvusvahelise koostöö kogemus;

3) vähemalt viieaastane organisatsiooni või struktuuriüksuse juhtimise kogemus.

[RT I, 22.06.2024, 5- jõust. 25.06.2024]

§ 9. Füüsilise ettevalmistuse nõuded

(1) Meespäästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub päästetöö tegemine, peab sooritama füüsilised katsed vähemalt järgmiste tulemustega:

Katse liik		18–29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle50-aastased
2700 meetrijooks	aeg minutites	14.00	14.30	15.00	15.30
3000 meetrisõudmine ergomeetril		13.00	13.30	14.00	14.30
Istesse tõus	kordade arv	40	34	28	22
45 kg kangigakükkimine	kaheminuti jooksul	31	27	23	19
45 kg kangigarinnalt surumine		26	23	20	17

(2) Meespäästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub demineerimistöö tegemine, peab sooritama füüsilised katsed vähemalt järgmiste tulemustega:

Katse liik		18–29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle50-aastased
2700 meetrijooks	aeg minutites	14.30	15.00	15.30	16.00
3000 meetrisõudmine ergomeetril		13.30	14.00	14.30	15.00
Istesse tõus	kordade arv	40	34	28	22
45 kg kangigakükkimine	kaheminuti jooksul	27	23	19	15
Toenglamanguskätekõverdused		25	20	15	10

(3) Naispäästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub päästetöö tegemine, peab sooritama füüsilised katsed vähemalt järgmiste tulemustega:

Katse liik	2700 meetrijooks	3000 meetrisõudmine ergomeetril	Istesse tõus	Kangigakükkimine	Toenglamanguskätekõverdused
	aeg minutites		kordade arv	kaheminuti jooksul	
Kõik vanused	15.30	14.30	22	19	17

(4) Naispäästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub demineerimistöö tegemine, peab sooritama füüsilised katsed vähemalt järgmistele tulemustega:

Katse liik	2700 meetrijooks	3000 meetrisõudmine ergomeetril	Istesse tõus	Kangigakükkimine	Toenglamanguskätekõverdused
	aeg minutites		kordade arv kaheminuti jooksul		
Kõik vanused	16.00	15.00	22	15	10

(5) Naispäästeteenistuja kasutab kükkimisel kangi, mille raskus on vähemalt pool tema keharaskusest, kuid mitte raskem kui 45 kg.

(6) Enne teenistusse asumist sooritab päästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub pääste- või demineerimistöö tegemine, füüsilised katsed käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud tulemuste järgi, mis on ette nähtud 50-aastastele ja vanematele meestele.

(7) Enne teenistusse asumist peab päästeteenistuja, kelle ametikohustuste hulka kuulub päästetöö tegemine, peale lõikes 1 või 3 sätestatud füüsiliste katsete sooritamise ujuma järjest 200 meetrit.
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 10. Füüsiliste katsete korraldamine

(1) Kehalise ettevalmistuse nõuete täitmist kontrollitakse vähemalt üks kord kalendriaastas päästeasutuse juhi käskkirjaga kehtestatud korras.

(2) Füüsilised katsed korraldatakse meespäästeteenistujatele neljas vanuserühmas ja naispäästeteenistujatele ühes vanuserühmas järgmiselt:

- 1) 18–29-aastased mehed;
- 2) 30–39-aastased mehed;
- 3) 40–49-aastased mehed;
- 4) 50-aastased ja vanemad mehed;
- 5) kõik naised.

(3) Füüsilised katsed sooritatakse vähemalt kahe hindaja juuresolekul ja arvestatakse iga spordialaga seotud ohutusnõudeid.

(4) Füüsiliste katsete toimumisajast informeeritakse päästeteenistujat ette vähemalt neli päeva.

(5) Päästeteenistuja peab saama §-s 9 sätestatud tulemused kõigilt neljalt alalt, seejuures võib 2700 meetri jooksu asendada 3000 meetri sõudmisega ergomeetril.
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 11. Füüsiliste katsete sooritamise tingimused

(1) Füüsilisi katseid võib sooritada tervisekontrolli läbinud päästeteenistuja, kellel on kehtivad füüsiliste katsete tulemused, välja arvatud teenistusse asujad ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teenistujad.

(2) Kui füüsiliste katsete sooritamine ebaõnnestus, sooritab päästeteenistuja korduskatse hiljemalt 120 päeva jooksul alates katse ebaõnnestunud sooritamise päevast, kuid mitte hiljem päästeasutuse juhi käskkirjaga määratud ajast.

(3) Teenistuja, kes ei saanud füüsiliste katsete sooritamise perioodil haiguse või teenistuskohustuste tõttu neil osaleda, sooritab füüsilised katsed 120 päeva jooksul tervenemisest või teenistusest tuleneva põhjuse möödumisest arvates.
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 12. Juhised füüsiliste katsete sooritamiseks

[Kehtetu -RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 13. Tervisenõuded

(1) Päästeteenistujad jaotatakse tervisenõuete alusel nelja gruppi, lähtudes töökeskkonna ohuteguritest ja terviseriskidest ning päästeasutuse töö korraldusest ööpäevaringse valmisoleku tingimustes:

1) I grupp – päästeteenistujad, kes teevad õppetöö või päästetöö käigus suitsu- või keemiasukeldumist või päästetöid veekogudelt, kandes kaitsevahendeid ja -riietust, ning kasutavad raadio- või teisi sidevahendeid;
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

2) II grupp – päästeteenistujad, kes päästetöö tegemiseks või korraldamiseks või õppetöö käigus sõidavad sündmuskohale, kasutavad raadio- või teisi sidevahendeid ning töötavad üle poole tööajast arvutiga, kuid ei võta osa punktis 1 loetletud töödest;
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

- 3) III grupp – päästeteenistujad, kes häirekeskuses korraldavad päästetöid või menetlevad hädaabiteateid;
- 4) IV grupp – päästeteenistujad, kes teevad või õpivad tuukritöid või teevad demineerimistöid.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) Paragrahvi lõikes 1 nimetamata päästeteenistujatele ei rakendata käesolevas määruses sätestatud tervisenõudeid.

§ 13¹. I ja IV grupi päästeteenistujatele pandud kohustuste täitmist takistavad tervisehäired

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(1) I ja IV grupi päästeteenistujatele pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete loetelu on sätestatud käesoleva määruse lisas 1.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) Kui tervisekontrolli teostav töötervishoiuarst lubab, töötervishoiuarsti nõutud töötingimused on tagatud ning päästeteenistuja vahetu juhi antud hinnangu kohaselt ei ole päästeteenistujal esinenud takistusi talle määratud tööülesannete täitmisel, võib päästeteenistuja jätkata tööülesannete täitmist ka juhul, kui perioodilises tervisekontrollis on päästeteenistujal tuvastatud töö tegemiseks meditsiiniline vastunäidustus.

[RT I, 31.05.2016, 1- jõust. 03.06.2016]

§ 14. Tervisenõuded I grupi päästeteenistujatele

(1) I grupi päästeteenistujate terviseseisund peab võimaldama töötada järgmistes tingimustes:

1) vahetustega töö ning öötöö, mis häirib organismi tavapärasest ööpäevast füsioloogilist rütmi;

[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

2) füüsiliselt raske töö;

3) kõrge ja madal temperatuur, kiire temperatuuri vaheldumine;

[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

4) põlemisgaasidest ja suitsust ning vähesest valgustatusest tingitud halb nähtavus;

5) müra;

6) organismi soojuvahetust häiriva kaitseriieetuse kandmine;

7) võimalik kokkupuude põlemisgaaside ja suitsuga ning õnnetustes, sh tulekahjus vabanevate keemiliste ainetega;

8) bioloogiliste ohuteguritega kokkupuuteoht;

9) kõrge vaimse pinget ja ohu olukord;

10) raadio- või teiste sidevahendite kasutamine.

(2) Nõuded I grupi päästeteenistuja nägemisele:

1) lubatud ei ole horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 120 kraadi või horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 140 kraadi, kui esinevad kaasvalt ka teised vaatevälja häired;

2) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud monokulaarne- ehk ühesilmanägemine;

3) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud punase ja rohelise värvuse häire;

4) perioodilises tervisekontrollis on värvnägemise häire suhteline vastunäidustus ja teenistuja sobivust hinnatakse individuaalselt;

5) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud diploopia ehk kahelinägemine;

6) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud glaukoom, katarakt, retinopaatiad, kanapimedus;

7) perioodilises tervisekontrollis on glaukoom, katarakt, diabeetiline retinopaatia suhtelised vastunäidustused;

8) refraktiivsest silmakirurgiast peab olema möödas vähemalt 6 kuud;

9) lubatud on kanda kontaktläätsesid ja prille;

10) lubatud on lähinägemise nägemisteravus eelnevas tervisekontrollis lugemisel binokulaarselt 30 cm kauguselt korrigeeritult vähemalt 0,8 ja korrigeerimata vähemalt 0,2, ning perioodilises tervisekontrollis lugemisel binokulaarselt 30 cm kauguselt korrigeeritult vähemalt 0,8;

11) kaugnägemise nägemisteravus peab olema eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis korrigeeritult binokulaarselt vähemalt 0,7 ning korrigeeritult halvemini nägev silm vähemalt 0,5.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Nõuded kuulmisele:

1) enne teenistusse asumist tehtavas tervisekontrollis peab kuulmine ilma kuulmise abivahendita olema halvemini kuulvas kõrvas vähemalt 25 dB (0–25dB) sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz;

2) perioodilises tervisekontrollis on nõutav kuulmine ilma kuulmise abivahendita paremini kuulvas kõrvas vähemalt 40dB (0–40 dB) sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz ning halvemini kuulvas vähemalt 60 dB (0–60 dB) sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz;

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3¹) Kuulmisnõuetele mittevastavuse korral on kaalutusotsuse tegemisel vaja arvestada teenistuja ülesandeid, vahetu juhi antud hinnangut tööülesannete täitmise kohta ning kuulmiskahjustuse iseloomu ja võimalikku progresseerumist.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) [Kehtetu -RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

§ 15. Tervisenõuded II grupi päästeteenistujatele

(1) II grupi päästeteenistujate tervises seisund peab võimaldama töötada järgmistes tingimustes:

- 1) vahetustega töö ning öötöö, mis häirib organismi tavapärasest ööpäevast füsioloogilist rütmi;
- 2) võimalik kokkupuude põlemisgaaside ja suitsuga ning õnnetustes, sealhulgas tulekahjus, vabanevate keemiliste ainetega;
- 3) müra;
- 4) võimalik kokkupuude bioloogiliste ohuteguritega;
- 5) kõrge vaimse pinget ja ohu olukord;
- 6) raadio- või teiste sidevahendite kasutamine;
- 7) sundasendid ja koormus luu-lihaskonnale;
- 8) nägemiselundkonna pinget.

(2) Nõuded nägemisele:

- 1) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis peab lubatud nägemisteravus lugemisel ehk lähinägevus binokulaarselt 30 cm kauguselt olema korrigeeritud vähemalt 0,8;
- 2) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis peab korrigeeritud nägemisteravus binokulaarselt olema vähemalt 0,7. Korrigeeritud peab vähemini nägeva silma nägemisteravus olema vähemalt 0,5;
- 3) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud monokulaarne nägemine;
- 4) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud punase ja roheline värvuse häire;
- 5) perioodilises tervisekontrollis on värvusnägemise häire suhteline vastunäidustus ning teenistuja sobivust hinnatakse individuaalselt;
- 6) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud diploopia ehk kahelinägemine;
- 7) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud defekt tsentraalses vaateväljas 30 kraadi ulatuses ega horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 120 kraadi või horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 140 kraadi, kui esinevad kaasvalt ka teised vaatevälja häired.

(3) Nõuded kuulmisele:

- 1) eelnevas tervisekontrollis peab kuulmine ilma kuulmise abivahendita mõlemas kõrvas olema vähemalt 40dB (0–40 dB) sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz;
- 2) perioodilises tervisekontrollis on nõutav kuulmine vajadusel kuulmise abivahendiga mõlemas kõrvas mitte halvem kui 40dB (0–40 dB) sagedustel 500, 1000, 2000 ja 3000 Hz.

(4) Nõuded kõnele:

- 1) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud sidevahendite kasutamist takistav kõnehäire;
- 2) perioodilises tervisekontrollis hinnatakse sidevahendite kasutamist takistavat kõnehäiret lähtudes tööülesannetest individuaalselt.

(5) Nõuded hingamisfunktsioonile:

- 1) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud obstruktiivsed kopsuhaigused, mille korral on spiromeetrisel uuringul FEV1/FVC suhe alla 70 protsendi eeldatavast normist (alla 0,7). Kui perioodilises tervisekontrollis on spiromeetrisel uuringul FEV1/FVC suhe alla 70 protsenti või alla selle, on lähtudes tööülesannetest vaja hinnata tööle sobivust individuaalselt;
- 2) eelnevas tervisekontrollis ei ole lubatud restriktiivsed kopsuhaigused, mille korral on spiromeetrisel uuringul VC ehk vitallkapatsiteet alla 70 protsendi eeldatavast normist. Kui perioodilises tervisekontrollis on spiromeetrisel uuringul VC ehk vitallkapatsiteet 70 protsenti või alla selle, on lähtudes tööülesannetest vaja hinnata tööle sobivust individuaalselt.

(6) Nõuded vaimsele tervisele:

- 1) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud psüühilised seisundid, millega kaasnevad väljendunud kognitiivsed või füsioloogiliste funktsioonide häired;
- 2) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud sõltuvus narkootilistest, psühhotroopsetest ja psühhoaktiivsetest ainetest, välja arvatud nikotiin, või nende ainete kuritarvitamine.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 16. Tervisenõuded III grupi päästeteenistujatele

(1) III grupi päästeteenistujate tervises seisund peab võimaldama töötada järgmistes tingimustes:

- 1) töö kuvariga;
- 2) kõrge vaimse pinget olukord;
- 3) raadio- või teiste sidevahendite kasutamine;
- 4) öötöö.

(2) Lubatud ei ole järgmised haigusseisundid:

- 1) kõnedefekt;
- 2) telefonivestlust takistav mõlema kõrva kuulmishäire;
- 3) psüühikahäired;
- 4) sõltuvus alkoholist, narkootikumidest ja muudest sõltuvust tekitada võivatest keemilistest ainetest.

§ 17. Tervisenõuded IV grupi päästeteenistujatele

(1) Päästeteenistuja, kes teeb või õpib tuukritöid, tervises seisund peab vastama Vabariigi Valitsuse 21. novembri 2003. aasta määrusega nr 290 „Tuukrite tervisenõuded, eelneva ja perioodilise tervisekontrolli terviseuringute loetelu, maht ja sagedus ning tervisetõendi väljastamise kord” kehtestatud nõuetele.

(2) Päästeteenistuja, kes teeb või õpib tuukritöid ja kelle tervises seisund vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määrusele, ei pea eraldi läbima IV grupi demineerimistöid tegeva päästeteenistuja tervisekontrolli, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- 1) koormustestil on koormustaluvus vähemalt 10 METi;
- 2) silmakontrollis on nägemisteravus lähedale ehk lugemisel binokulaarselt 30 cm kauguselt korrigeeritult vähemalt 0,8 ja korrigeerimata vähemalt 0,2;
- 3) anamneesis ei ole rasket või raviga korrigeerimata uneapnoed. Raviga korrigeeritud uneapnoe korral peab olema konsulteeritud spetsialistiga ja tervisekontrolli tuleb teha igal aastal;
- 4) kui anamneesis on epilepsia, peab viimasest epileptilisest hoost olema möödas vähemalt kümme aastat ilma antiepileptilise ravita.

(3) IV grupi demineerimistöid tegeva päästeteenistuja tervises seisund peab võimaldama töötada järgmistes tingimustes:

- 1) vahetustega töö ning öötöö, mis häirib organismi tavapärasest ööpäevast füsioloogilist rütmi;
- 2) võimalik kokkupuude keemiliste ainetega;
- 3) müra;
- 4) kõrgepingeline vaimse pinge ja ohu olukord;
- 5) bioloogiliste ohuteguritega kokkupuuteoht;
- 6) sundasendid ja koormus luu-lihaskonnale;
- 7) relva kandmine ja kasutamine.

[RT I, 07.07.2020, 1- jõust. 15.07.2020]

(4) Nõuded nägemisele:

- 1) eelnevas tervisekontrollis peab nägemisteravus lugemisel binokulaarselt 30 cm kauguselt korrigeeritult olema vähemalt 0,8 ja korrigeerimata vähemalt 0,2;
- 2) perioodilises tervisekontrollis peab nägemisteravus lugemisel binokulaarselt 30 cm kauguselt korrigeeritult olema vähemalt 0,8;
- 3) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis peab nägemisteravus olema korrigeerimata või korrigeeritult vähemalt 0,8 paremini nägeva silmaga ja vähemalt 0,6 halvemini nägeva silmaga, hinnatuna standardtestiga (näiteks Snelleni tabel) 6 meetri kauguselt. Korrigeerivate nägemisvahendite optiline tugevus ei tohi ületada pluss või miinus kaheksat dioptrit. Isik peab nägemisteravuse korrigeerimist hästi taluma. Refraktiivsest silmakirurgiast peab olema möödas vähemalt 6 kuud;
- 4) lubatud ei ole värvitaju häired, kui teenistuja teeb lõhketöid;
- 5) lubatud ei ole oluline defekt tsentraalses vaateväljas 30 kraadi ulatuses ega horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 120 kraadi või horisontaalse nägemisvälja ahenemine alla 140 kraadi, kui kaasub ka teisi vaatevälja häired;
- 6) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis ei ole lubatud diploopia ehk kahelinägemine;
- 7) hämaras nägemise häired, hämaras nägemine ja adaptatsioon pimestamise suhtes peavad olema normaalsed, kui teenistuja teeb lõhketöid ja peab vastama alarmsõidukijuhi tervisenõuetele.

(5) Nõuded kuulmisele:

- 1) eelnevas ja perioodilises tervisekontrollis peab kuulmine halvemini kuulvas kõrvas olema vähemalt 30 dB sagedustel 500–3000 Hz ja vähemalt 60 dB sagedustel 4000–8000 Hz;
- 2) kuulmise abivahendiga peab kuulmine mõlemas kõrvas sagedustel 500–6000 Hz olema vähemalt 30dB;
- 3) lubatud ei ole Meniere'i tõbi ja pearinglusega kulgevad seisundid.

(6) Nõuded südamefunktsioonile:

- 1) lubatud ei ole süngoobiga tüsistunud bradükardia või muud seisundid, mis põhjustavad korduvaid sünkoope;
- 2) lubatud ei ole arütmiaid, mida ei saa ravimitega kontrollida või põhjustavad hemodünaamika häireid;
- 3) lubatud ei ole III astme südamepuudulikkus.

(7) Nõuded veresoontele:

- 1) lubatud ei ole ravile allumatu või ravimata vererõhuhaigus;
- 2) lubatud ei ole aordi või aju aneurüsm;
- 3) lubatud ei ole karotiidarterite stenoos rohkem kui 50 protsendi ulatuses verevoolu takistusega;
- 4) lubatud ei ole perifeersed veresoontehaigused, mis põhjustavad funktsioonihäireid või raskeid tundlikkuse häireid.

(8) Nõuded hingamisfunktsioonile:

- 1) lubatud ei ole hingamisfunktsiooni häireid, mille puhul on spirograafial FVC või FEV1 alla 70 protsendi eeldatavast normist;

2) lubatud ei ole raske uneapnoe, mida ei ole raviga korrigeeritud, kui teenistuja peab vastama alarmsõidukijahi tervisenõuetele. Raviga korrigeeritud uneapnoe korral peab olema konsulteeritud spetsialistiga ja tervisekontrolli tuleb teha igal aastal.

(9) Nõuded luu ja lihaskonnale:

- 1) lubatud ei ole põidla keskmise või proksimaalse lüli, käe, küünarvarre, õlavarre kaasasündinud puudumine või amputatsioon ega käe haardefunktsiooni puudulikkus;
- 2) lubatud ei ole rasked liigeste jäikusega kulgevad seisundid;
- 3) lubatud ei ole jalalaba ega jala kaasasündinud puudumine või amputatsioon;
- 4) lubatud ei ole korduvad õlaliigese luksatsioonid;
- 5) lubatud ei ole õlaliigese endoprotees.

(10) Nõuded närvisüsteemile:

- 1) lubatud ei ole epilepsia, kui hooge on olnud viimase kümne aasta jooksul. Kui anamneesis esineb epilepsia, peab olema viimasest epileptilisest hoost möödas vähemalt kümme aastat ilma antiepileptilise ravita;
- 2) lubatud ei ole neuroloogilised progresseeruva kuluga haigused, millele kaasuvad kognitiivne, tasakaalu või neuromuskulaarne kahjustus, kaasa arvatud jäsemete rahu- või tegevustreemor, koordinatsioonihäired;
- 3) lubatud ei ole ajukahjustus, millele kaasuvad kognitiivne, tasakaalu või neuromuskulaarne kahjustus;
- 4) lubatud ei ole äkki tekkida võiva teadvusehäirega või motoorse häirega kulgevad haigused.

(11) Nõuded vaimsele tervisele:

- 1) lubatud ei ole sõltuvus narkootilistest, psühhotroopsetest ja psühhoaktiivsetest ainetest;
- 2) lubatud ei ole väljendunud kognitiivse häirega psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või vaimne alaareng;
- 3) lubatud ei ole aju orgaaniline kahjustus, millega kaasnevad sümptomaatilised psüühikahäired.

(12) Nõuded teiste seisundite ja haiguste korral:

- 1) lubatud ei ole kõnehäire, mis takistab vahetada infot raadio- ja sidevahendite kasutamisel;
- 2) lubatud ei ole insuliinsõltuv suhkurtõbi, millega kaasnevad hüpoglükeemia juhud, vähene teadlikkus hüpoglükeemia vältimiseks või organkahjustus. Ühe aasta jooksul ei tohi olla esinenud rasket hüpoglükeemiaga kulgenud haigusjuhtumit;
- 3) lubatud ei ole raske neerupuudulikkus;
- 4) lubatud ei ole verrega levivad haigused;
- 5) lubatud ei ole aktiivne tuberkuloos;
- 6) lubatud ei ole pahaloomulised kasvaja, millega kaasnevad organsüsteemi funktsioonihäired, kui teenistuja teeb lõhketöid;
- 7) lubatud ei ole raskekujuline aneemia kliiniliste sümptomitega.

[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 18. Tervisekontrolli kord

(1) Tervisenõuetele vastavust kontrollitakse päästeteenistujatel enne valitud kutsealale õppima asumist ja enne teenistusse astumist (edaspidi *eelnev tervisekontroll*) ning töötamise ajal perioodiliselt (edaspidi *perioodiline tervisekontroll*).

[RT I, 18.03.2014, 2- jõust. 21.03.2014, rakendatakse alates 01.03.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 18.03.2014, 2- jõust. 21.03.2014, rakendatakse alates 01.03.2014]

(3) Eelneva tervisekontrolli peab päästeteenistuja läbima mitte varem kui kolm kuud enne õppima või tööle asumist.

(4) Päästeteenistuja perioodilist tervisekontrolli tehakse kuni 40-aastaste puhul kõige harvem üks kord kolme aasta jooksul, 40–50-aastaste puhul kõige harvem üks kord kahe aasta jooksul, üle 50-aastaste puhul kõige harvem üks kord ühe aasta jooksul.

[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(4¹) Hädaabimenetlemise valdkonna päästeteenistujate perioodilist tervisekontrolli tehakse kuni 55 aasta vanuseni iga kolme aasta järel, üle 55 aasta vanusele töötajale üks kord aastas.

[RT I, 18.03.2014, 2- jõust. 21.03.2014, rakendatakse alates 01.03.2014]

(5) Eelnevat ja perioodilist tervisekontrolli teeb töötervishoiuarst (edaspidi *arst*), lähtudes käesolevast korrast.

(6) Tervisekontrolli viib läbi töötervishoiuarst kaasates vajadusel muu tervishoiuteenuse osutaja.

[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(6¹) Tervisekontrolli läbiviimiseks sõlmitakse Päästeameti ja tegevusluba omava töötervishoiuasutuse või töötervishoiuarsti vahel leping.

[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(7) [Kehtetu -RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(8) Tervisekontrolli käigus hindab arst päästeteenistuja:

- 1) organismi funktsionaalset seisundit ja üldist terviseseisundit;

- 2) organismi vastupidavust koormusele;
- 3) kehalise töövoime ja füüsilise arengu sobivust kutsealale.

(8¹) Tervisekontrolli läbiviimisel tehakse järgmised laboratoorsed ja funktsionaaldiagnostilised uuringud:

- 1) uriini analüüs mikroalbuminuuriale ja suhkru sisaldusele;
- 2) vereanalüüsid, sealhulgas kliinilise vere, veresuhkru, lipiidide ainevahetuse-kolesterooli, HDL-i, LDL-i, triglütseriidi analüüs;
- 3) spirograafia;
- 4) kopsude röntgenülesvõtte;
- 5) koormuskardiogramm I ja II grupi päästeteenistujaks õppima asujal ning täiendavalt üle 40 aasta vanusel I ja IV grupi päästeteenistujal;
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]
- 6) kuulmise audiomeetriline kontroll;
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]
- 7) nägemise kontroll;
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]
- 8) IV grupi päästeteenistuja psühhiaatriline hindamine eelnevas tervisekontrollis relvaloa andmist välistavatele tervisehäirete tuvastamiseks. Perioodilises tervisekontrollis vastavalt relvaloa kehtivusele.
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(9) Tervisekontrolli käigus täidab päästeteenistuja tervisekontrolli kaardil (lisa 2) tervisedeklaratsiooni osa ja kinnitab andmete õigsust allkirjaga.
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(10) Arst kannab tervisekontrolli tulemused tervisekontrolli kaardile (lisa 2), mida säilitatakse arsti juures.
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(11) Tervisekontrolli läbinud päästeteenistuja, päästeerialale õppima asuva või päästeteenistusse kandideeriva isiku kohta koostab arst tervisetõendi (lisa 3), mis sisaldab otsust sobivuse kohta päästeteenistuja teenistuskohale.
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

(12) Tuukri või tuukritööde instruktori tervisekontrolli teeb allveemeditsiinialase koolitusega arst Vabariigi Valitsuse 21. novembri 2003. a määruses nr 290 „Tuukrite tervisenõuded, eelneva ja perioodilise tervisekontrolli terviseuuringute loetelu, maht ja sagedus ning tervisetõendi väljastamise kord” sätestatud korras.

(13) Määruses ettenähtud päästeteenistuja tervisekontrolli kulud tasub päästeteenistuja tervisekontrolli suunanud asutus. Eelneva tervisekontrolli kulud kannab päästeteenistuja ja need hüvitatakse talle kuludokumentide esitamisel ühe kuu jooksul pärast teenistusse asumist.
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

§ 19. Tervisekontrolli sageduse muutmine

(1) Arstil on päästeteenistuja tervise seisundist lähtudes õigus muuta töötaja tervisekontrolli sagedust. Sageduse muutmise põhjus märgitakse tervisekontrolli kaardile.

(2) Päästeteenistuja tervisekontrollile saatnud asutus võib muuta tervisekontrolli sagedust:

- 1) päästeteenistuja põhjendatud taotluse alusel;
- 2) vahetu ülemuse või töökeskkonnaspetsialisti põhjendatud taotluse alusel;
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]
- 3) pikaajalise töövoimetuse tõttu.
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 20. Rakendussätted

(1) [Kehtetu - RT I, 03.10.2023, 13- jõust. 06.10.2023]

(2) Enne 2014. aasta 1. märtsi teenistusse võetud ohutusjärelvalve valdkonnas töötav päästeametnik ei pea vastama määruse § 4 lõikes 2 sätestatud kõrgharidusnõudele.
[RT I, 30.12.2017, 23- jõust. 03.01.2018]

(3) Enne 2014. aasta 1. märtsi päästjana töötav Päästja I kutsestandardile vastav päästja ei pea vastama määruse § 5 lõikes 7 sätestatud nõudele.

(4) Enne 2014. aasta 1. märtsi päästjana töötav Päästja II kutsestandardile vastav päästja, loetakse vastavaks määruse § 5 lõikes 7 sätestatud nõudele.

(5) Enne 2014. aasta 1. märtsi ametisse nimetatud meeskonnavanemana töötav päästespetsialist ning rühmapealikuna ja operatiivkorrapidajana töötav päästevanemspetsialist, kes vastab Päästespetsialist III kutsestandardile, loetakse vastavaks määruse § 5 lõikes 2 sätestatud nõudele.

(6) Enne 2014. aasta 1. märtsi komandopealikuna töötav päästejuhtivspetsialist ning komandopealikuna töötav päästevanemspetsialist ei pea vastama määruse § 5 lõigetes 5 või 6 sätestatud nõudele.

(7) Enne 2014. aasta 1. juulit Häirekeskuse teenistusse võetud päästespetsialist (päästekorraldaja) peab määruse § 6 lõikes 6 sätestatud nõuetele vastama 2015. aasta 1. jaanuariks.
[RT I, 18.03.2014, 2- jõust. 21.03.2014, rakendatakse alates 01.03.2014]

(8) Enne 2015. aasta 1. jaanuari päästepeadirektori ja päästedirektori ametikohale nimetatud päästepeadirektor ja päästedirektor ei pea vastama määruse § 3 lõikes 3 sätestatud nõudele.
[RT I, 08.01.2015, 4- jõust. 11.01.2015, rakendatakse alates 1.01.2015]

(9) Enne 2024. aasta 1. augustit ametisse nimetatud päästepeadirektor, päästepeadirektori asetäitja ja Päästeameti päästekeskuse juht ei pea vastama käesoleva määruse § 8¹nõuetele.
[RT I, 22.06.2024, 5- jõust. 25.06.2024]

Lisa 1 Päästeteenistujale pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete loetelu
[RT I, 19.11.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

Lisa 2 Tervisekontrolli kaart
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]

Lisa 3 Tervisetõend
[RT I, 29.04.2015, 2- jõust. 01.06.2015]